

Etiske retningslinjer for folkevalgte og ansatte i Larvik kommune

Innledning

Larvik kommune legger stor vekt på å opptre tillitsskapende i all sin virksomhet. Både folkevalgte og ansatte har ansvar for at redelighet, ærlighet og åpenhet skal kjennetegne virksomheten. Ansatte og folkevalgte skal alltid gi korrekte og tilstrekkelig opplysninger, enten det er til andre myndigheter, selskaper, organisasjoner eller innbyggere dersom taushetsplikten ikke er til hinder for dette.

Som forvalter av samfunnets fellesmidler stilles det høye krav til den enkelte folkevalgte og ansattes etiske holdning i sitt virke for kommunen. Ansatte og folkevalgte må forholde seg til politiske og administrative vedtak i samsvar med delegert myndighet. Alle plikter å overholde lover, forskrifter, avtaler og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet. Den som overtrer Larvik kommunes regler eller retningslinjer må være forberedt på å bli møtt med reaksjoner tilpasset overtredelsens art og omfang. Ansattes rett til og ansvar for å si fra om uetiske forhold i virksomheten, ivaretas gjennom rutiner for varsling. Det vises for øvrig til gjeldende verdier i Larvik kommune.

En god etisk standard krever en jevnlig prosess der kommunikasjon og refleksjon rundt dilemmaer blir ivarettatt. Det enkelte folkevalgte organ og den enkelte avdeling, må skape møteplasser og prosesser for å få til en åpen diskusjon og refleksjon. Slik kan en unngå individuelle løsninger, og få frem kollektive standarder på hvordan dilemmaer skal håndteres. Det er de konkrete handlinger hver og en gjør, som er grunnlaget for Larvik kommunes anseelse.

Hva er etikk?

Etikk brukes om systematisk tenkning knyttet til hva som er rett og galt, og handler således om hva vi finner verdt — verdifullt — både å leve for og å leve etter.

For å fremstå enhetlig er det viktig å bli enige om et sett av verdier, hvordan verdiene skal komme til syne i praktisk handling, og hvordan folkevalgte og ansatte skal forstå konsekvensene av egne handlinger. Det er de faktiske handlingene som danner grunnlaget for kommunens omdømme i befolkningen. Derfor er det viktig å arbeide med etiske problemstillinger. Det bidrar til å klargjøre forståelsen av hva som er rett og galt i gitte situasjoner.

1. Forebygging av korrupsjon

Larvik kommune er avhengig av et godt omdømme og samfunnets tillit. Det hviler derfor et stort ansvar på folkevalgte og ansatte som forvaltere av samfunnets fellesmidler.

Ansatte skal ikke la seg påvirke av gaver, godtgjørelser eller kontaktnett for å inneha bestemte standpunkt eller utføre spesielle handlinger.

Folkevalgte og ansatte i Larvik kommune skal være seg bevisst at de danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen, og kommunens omdømme som tjenesteleverandør og arbeidsplass. Ansatte og folkevalgte skal unngå å komme i situasjoner som kan føre til habilitetsproblemer, eller der omgivelsene kan oppfatte at fordeler påvirker beslutningene.

Å kreve, motta eller akseptere et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag eller å gi eller tilby noen en utilbørlig fordel i anledning stilling, verv eller oppdrag skal ikke forekomme.

2. Integrering og mangfold

Larvik kommune skal være preget av inkludering og mangfold, respekt for ulikhet og det enkelte individ, slik at mangfoldet blir verdsatt. Med mangfold menes ulikhet i kjønn, etnisk eller nasjonal opprinnelse, hudfarge, religion/ livssyn, seksuell orientering, politisk standpunkt, adferd og funksjonsnivå. Diskriminering i ord og handlinger vil ikke bli tolerert i Larvik kommune.

3. Relasjoner

Interne relasjoner mellom ansatte i kommunen, og mellom folkevalgte og ansatte skal preges av gjensidig respekt. Vi behandler brukere, kollegaer og andre vi kommer i kontakt med gjennom arbeid eller arbeidsrelaterte aktiviteter, med høflighet, respekt og raushet. Seksuelle forhold mellom ansatt og bruker, i en pasient/ bruker relasjon, skal ikke forekomme.

Folkevalgte og ansattes adferd og holdninger danner grunnlaget for innbyggernes tillit til kommunen. Vi opptrer på en måte som ikke krenker menneskeverdet og tar aktivt avstand fra enhver uetisk praksis.

4. Taushetsplikt og fortrolighet

Fortrolige opplysninger som kommunens folkevalgte og ansatte mottar i forbindelse med sitt arbeid i kommunen, skal respekteres og aldri meddeles andre som ikke har krav på opplysninger i henhold til lover og regler. Opplysningene må heller ikke brukes til personlig vinning.

5. Habilitet og godt skjønn

Folkevalgte og ansatte skal opptre upartisk og praktisere likebehandling. Alle som treffer beslutninger og tilrettelegger for beslutninger i Larvik kommune er bundet av forvaltningslovens habilitetsregler.

Ansatte har en selvstendig plikt til å varsle overordnede om inhabilitet slik at man kan fritas fra videre befattning med saken. Ved tvil om inhabilitet skal den ansatte forelegge spørsmålet for sin nærmeste leder. For folkevalgte skal spørsmålet om habilitet reises for organet.

Spesielt om: bierverv for ansatte

Ansatt må ha arbeidsgivers tillatelse for å inneha annet lønnet arbeid eller drive næringsvirksomhet som er av et slikt omfang at det kan gå utover arbeidsytelsen i kommunen. Det samme gjelder ekstraarbeid som kan medføre inhabilitet etter Forvaltningsloven. Se kommunens Arbeidsreglement pkt. 2.16 om annet lønnet arbeid.

Karantene:

Ved overgang fra stilling i kommunen til stilling i det private er det viktig å sikre at innbyggernes tillit til forvaltningen ikke blir svekket, eller at kommunens interesser i et forhandlings- eller samhandlingsforhold ikke blir skadelidende. Arbeidsgiver vil i særskilte tilfelle kunne vurdere om det for enkelte stillinger må innføres en karanteneklausul som kan komme til anvendelse ved overgang til den private virksomheten.

Folkevalgte og ansatte i sentrale lederstillinger skal registrere seg med aktuell informasjon i Styrevervs registeret.

6. Personlige fordeler og gaver

6.1 Folkevalgte og ansatte i kommunen skal ikke ta imot gaver, reiser, hotellopphold, bevertning, rabatter, lån eller andre ytelser eller fordeler som er, eller kan være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelser eller vedtak. Tilbud om gaver for å innta et bestemt standpunkt i enkeltsaker skal avslås og rapporteres til nærmeste overordnede, folkevalgte rapporterer tilsvarende til ordføreren. Mottatte gaver skal returneres avsender sammen med et brev som redegjør for kommunens regler om dette.

6.1.1 For ansatte: Reise-, opphold og kurskostnader i faglig sammenheng kan bare dekkes av kommunen selv, en annen kommune, staten, Kommunesektorens organisasjon (KS), fagforening o.l. Reiser og opphold skal i alle tilfeller avklares med nærmeste overordnede i forkant.

6.1.2. For folkevalgte: Ordfører skal informeres i forkant av reiser som knytter seg til vervet som folkevalgt og dekkes av andre enn kommunen, en annen kommune, staten, Kommunesektorens organisasjon (KS), eget politiske parti o.l. Ordføreren orienterer formannskapet om slike saker. Folkevalgte som er i tvil om reiseutgiftene kan dekkes av andre kan få saken fremlagt for formannskapet for beslutning.

Personlige påskjønnelser for eksempel blomster eller konfekt som takk for god innsats, avholdt foredrag eller lignende, står en fritt til å motta hvis gaven regnes som ubetydelig, jfr. Skatteloven.

6.2 Folkevalgte og ansatte skal ikke akseptere fritidsreiser betalt av bedrifter, organisasjoner o.l. som han/hun på vegne av kommunen har kontakt med.

6.3 Bruk av kommunens maskiner, biler og annet utstyr kan bare skje i utøvelse av jobben. Unntak for ansatte kan forekomme etter gjeldende retningslinjer i tjenesteområdet.

6.4 Kommunens innkjøpssystem eller rabatter skal ikke brukes til personlige innkjøp.

7. Forretningsetiske regler

Lov om offentlige anskaffelser legger premissene for hvordan offentlige innkjøp skal foregå. Grunnleggende krav er konkurranse, gjennomsiktighet, etterprøvnbarhet og likebehandling. Kommunens ansatte skal ikke utnytte kommunens markedsposisjon til eget privat bruk.

8. Informasjonssikkerhet

Digitale kommunikasjonsverktøy må brukes med nødvendig bevissthet. Personsensitive og konfidensielle opplysninger må ikke kommuniseres på en måte som gjør dem tilgjengelig for uvedkommende.

9. Sosiale medier

Vær bevisst på rollen din som folkevalgt og ansatt i Larvik kommune. Vurder nøye om du som folkevalgt og ansatt skal ha kontakt med elever/brukere/pårørende eller leverandører i sosiale medier. Selv om du i utgangspunktet synes det er greit å skille mellom rollene, kan dette over tid føre til situasjoner som kan oppleves problematisk for begge parter.

10. Kjøp av seksuelle tjenester

Folkevalgte og ansatte skal avstå fra kjøp av seksuelle tjenester i forbindelse med oppdrag for kommunen.

11. Ansattes yringsfrihet og rett til å varsle ved kritikkverdige forhold

Ytringsfrihet: Som alle andre borgere kan kommunens medarbeidere delta i samfunnsdebatten og uttale seg på egne vegne.

Det er et mål for Larvik kommune at kritikkverdige forhold skal avdekkes og følges opp. Ansatte som opplever eller oppdager kritikkverdige eller uetiske forhold bør meddele dette videre.

Varsling av kritikkverdige forhold skal fortrinnsvis skje til nærmeste leder eller leders overordnede. Andre måter arbeidstaker kan varsle på er til tillitsvalgte, verneombud eller varslings sekretariat. Se egen varslingsrutine for ansatte. Larvik kommune har også åpnet for mottak av varsler fra andre enn ansatte. Ved varsel om kritikkverdige forhold knyttet til folkevalgte skal dette rettes til ordfører. Politianmeldelse vil bli vurdert.

12. Brudd på etiske retningslinjer- ansatte

Disiplinære reaksjoner kan bli aktuelt ved brudd på de etiske retningslinjene.

13. Fortolkninger/ tvist/ implementering

Spørsmål om fortolkning, endring og revisjon av dette reglementet behandles av administrasjonsutvalget. Redaksjonelle endringer kan gjøres av rådmannen

Vedtatt i Larvik kommunestyre 25.3.2015, sak 040/15

Kommunes politikere og ansatte bekrefter med signatur for at kommunens etiske retningslinjer er mottatt og lest.